

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΜΑΙΟΥ, 1856.

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 148.

Ο ΜΙΣΟΓΥΝΗΣ.

—ooo—

Α΄.

Ὁ οὐρανὸς ἦτο ἀνέμελος, καὶ ἡ θάλασσα γαληνία καὶ ἰσάια ὅσον καὶ ὁ καιρὸς· λεπτὸς ἀνεμὸς μόλις ἐπιφάτων τοῦ ὕδατος, συνεκείρα τὸν καύσωνα καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὴν παρακειμένην ἀκτὴν τὴν δρόσον τοῦ δάσους. Βεβαίως ἦν ἡτο τερπνότερον κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ἐκείνον, καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐκείνης, νὰ πλῆ τις βλέπων τὰ λευκὰ ἱστία τοῦ πλοίου κυρταύμενα ἀπὸ τὸν ζέφυρον, νὰ εἶναι ἐξηλωμένος ἐντὸς σκαφιδίου κομψοῦ, νὰ ναυορίζεται ἀπὸ τὸν φιοῖσθον, καὶ ἔχων τὴν χεῖρα συμπελεγμένην μετὰ χειρὸς φιλικῆς νὰ ὁμιλῇ σιγαλὰ περὶ πραγμάτων ἀξιεράστων . . . Ἀλλὰ τύχη βιάσκανος προσήραξε τὸ σκαφίδιον τὸ φέρον τὸν Κ. Φαβρίκιον καὶ τοὺς δύο ἀκολουθοῦς του εἰς ὕψαλον κεντήματά του ἀστράπτουσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ὁ ὄρειαν, οὕτως ὥστε διεσπάρθη εἰς δύο. Τότε καὶ οἱ

τρεις ἐπιπάται εὐρέθησαν αἴφνης εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης· ἀλλ' ἀνέβησαν ταχέως εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ κολυμβῶντες διευθύνθησαν πρὸς τὴν παραλίαν.

Ὁ Κ. Φαβρίκιος, ὁ ἥρωϊς τῆς ἱστορίας αὐτῆς, ἐευματίζετο πρῶτος, παρακολουθούμενος ἀπὸ τὸν ὑπηρέτην του Ἀμβρόσιον ὕστατος δὲ πάντων ἤρχετο παλαίων πρὸς τὴν θάλασσαν ὁ ἀτυχεστότερος τῶν θνητῶν, ὁ Ἰωσήφ Μύριον, πολίτης Λομβαρδός, ὑπηρέτης καὶ αὐτὸς τοῦ Φαβρίκιου.

Ἐπειδὴ καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι ἔχουσι κατὰ φυσικὸν λόγον τὰς κεφαλὰς ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, εἶναι εὐκόλον νὰ ζωγραφηθῶμεν ἀμέσως τὴν εἰκόνα ἐκάστου ἐνῶ κολυμβῶσι διὰ νὰ φθάσῃσιν εἰς τὴν ξηρὰν. Τὸ ἦθος ἔχων ἐπηρομένον, τὸν μύστακα μέλανα, τὴν ὄψιν κάτωχρον, καὶ τὴν κόμην ἀνυψωμένην, ὁ Κ. Φαβρίκιος φαίνεται ἐμψροντισ. Τὸ μέτωπόν του εἶναι μελαγχολικόν καὶ τὸ χεῖλος ὑπερήφανον. Κολυμβῶ δὲ ἠτύχως, μετὰ τινος ἀξιοπρεπείας, ὡς ἀρμόζει εἰς ἄνδρα εὐγενῆ μὴ φοβούμενον τὸν κίνδυνον. Ὁ ἰταλικὸς μανδύας του σύρεται κυματιζόμενος ὀπισθὲν του, καὶ τὰ χρυσᾶ κεντήματά του ἀστράπτουσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ὁ Ἀμβρόσιος, τὸ πρόσωπον ἔχων ὀλοστρόγγυλον, δὲν

εἶναι ἥσυχος ὅσον καὶ ὁ κύριός του· οἱ μυκτῆρές του εἶναι ἀνοικτοί, αἱ παρειαὶ φουσκωμένοι, ἡ κόμη ἀνάμικτος. Τὸ κολυμβημά του εἶναι θορυβωδέστατον, διότι κυλίσταται μᾶλλον ἢ κολυμβᾷ, φαίνεται δὲ ἐξηγριωμένος διότι ἐδιάσθη νὰ λουσθῇ ἀκουσίως τόσον μακρὰν τῆς ξηρᾶς. Διὰ τί δὲν μιμεῖται τὴν φιλοσοφικὴν ἀπάθειαν τοῦ συντρόφου του Μύρωνος, ὅστις, συνειθισμένος ἴσως νὰ πάσχη, φαίνεται ἀδιάφορος καὶ τοι ἀγωνιζόμενος νὰ σχίσῃ τὴν θάλασσαν; Ἡ βραχεῖα ἀναπνοή του τὸν ἀναγκάζει ἐνίοτε νὰ καταπίνῃ ὕδωρ θαλάσσιον τὸ ὅποῖον ἐμέσει ὡς ἄλλας Τρίτων· καὶ φουᾷ μὲν πολὺ, ἀλλ' οὔτε στενάζει, οὔτε γογγύζει. Τὸ πρόσωπόν του εἶναι τὸ στρουφνότερον τοῦ κόσμου.

Τοιοῦτοι εἶναι ἐν συντόμῳ οἱ τρεῖς ναυαγοί. Φαίνεται δὲ ἀπὸ τὸν τρόπον των ὅτι καὶ οἱ τρεῖς θὰ φθάσωσι ταχέως εἰς τὴν ξηράν.

Ἄλλ' ὁ ὑπὲρ τῆς Ἀμβρόσιος, ὅστις δὲν προχωρεῖ ὅσον ἐπιθυμεῖ, ἀρχίζει νὰ παραπονῆται.

— Ἄ! ἀνακράζει μὲ διακεκομμένην φωνήν, κύριε, αὐθέντα μου, τί ἠθέλαμεν νὰ ἐλθωμεν εἰς τὴν Δανίαν; Ἴδου τί ἐκερδήσαμεν· καὶ ἂν δὲν ἤξεύραμεν νὰ κολυμβήσωμεν, θὰ ἤμεθα τῶρα εἰς τὰ ἡλύσια πεδία, καὶ σεῖς κ' ἐγὼ καὶ ὁ ταλαίπωρος αὐτός Μύρων, ὁ ὁποῖος φουᾷ ὡς δαίμων κατόπιν μας. Καὶ πάλιν ἀμφισβῆσθαι ἂν θὰ πατήσωμεν τὴν ξηράν. Ὅσον κολυμβῶμεν τόσον μὲ φαίνεται ὅτι φεύγει. ὦ αὐθέντα μου! διὰ τί ἀφήσαμεν τὴν ὠρῆν σὰς κατοικίαν τῆς Μαντούης, καὶ διὰ τί δὲν ἐμέναμεν εἰς τὸν ὠραῖον ἐκεῖνον τόπον ὅπου ἡ θάλασσα εἶναι θερμότερα ἀπὸ αὐτήν; Σὰς τὸ εἶχα εἰπεῖ ὅτι θὰ μᾶς τύχῃ καμμία δυστυχία· βέβαια ταξιδεύων τις ἀενάως θὰ πάθῃ καὶ καμμίαν ὡς τὴν σημερινήν. Ἄν δὲν σὰς ἄρεζαν αἱ κυρίαὶ τῆς Λομβαρδίας, τοῦτο δὲν ἦτο λόγος διὰ νὰ ἐλθετε νὰ πνιγῆτε μαζὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους σας εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Δανίας. Τάχα οἱ Δανοὶ ὅσοι δὲν εὐχαριστοῦνται ἀπὸ τὰς γυναῖκας τοῦ τόπου των, ἐρχόνται εἰς τὴν Ἰταλίαν νὰ πνιγοῦν; Ἄ! εἶναι φρονιμώτεροι ἀπὸ ὑμᾶς, μὲ συμπάθειον. ὦ! ὦ! ἀρχίζω νὰ ἀποκάμνω, καὶ ἀκόμη δὲν ἐφθάσαμεν. Κύριε, ἂν ἀποθάνω, θὰ ἔχετε τὸ κρῖμά μου εἰς τὸν λαιμόν σας· διότι τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἔ' ἀνεχώρουν ποτὲ ἀπὸ τὴν Μάντουαν, οὔτε θὰ ἤρχομην εἰς τὴν κατηραμένην αὐτὴν Δανίαν.

Ἄλλ' ὁ Κ. Φαβρίκιος, βαρυνθεὶς ν' ἀκούῃ τὰ παράπονα τοῦ ὑπὲρ τούτου, ἐπεσεν ὑπτίως, καὶ βλέπων πρὸς οὐρανόν, ἐφαίνετο ὅτι οὔτε ἐσκέπτετο ποτὲ θὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀκτὴν. Ὁ δὲ Μύρων ἐφύσα πάντοτε καὶ ἐξηκολούθει νὰ καταπίνῃ καὶ νὰ ἐμέτῃ ὕδωρ. Ἡ ὑπομονὴ του δὲν τὸν καταλίμπανε· κατ' ἰδίαν μόνον ἐπρόφερε δὶς ἢ τρεῖς τὰς λέξεις ταύτας· «ὦ ἐπίδουλος! διπλατίως ἐπίδουλος!» φαίνεται ὅτι ὁ ἀτυχὴς ἐκεῖνος θὰ ἐσκέπτετο περὶ τῶν συμφορῶν του, μᾶλλον ἀναπολῶν τὰ παρελθόντα ἢ ἔχων τὸν νοῦν εἰς τὰ ἐνεστῶτα.

Τέλος πάντων μετὰ μίαν ὥραν ἐφθασαν εἰς τὴν ἄμμον τῆς παραλίας, καὶ ἤκουσαν ἐντὸς παρακειμένου ἄντρου ἄσημα φαιδρά.

— Τῆ ἀληθείᾳ, εἶπεν ὁ Φαβρίκιος, δὲν εἶναι νόστιμον ν' ἀκούω τραγούδια ἐνῶ στυρπουρίζουν τὰ νερά ἀπὸ ἐπάνω μου. Μ' ἐρχεται ὄρεξις νὰ διαταράξω σήμερον ὅλας τὰς πανηγύρεις τοῦ κόσμου. . . . Ἄς ἐρῶμεν.

— Κύριε, εἶπεν ὁ φρόνιμος Ἀμβρόσιος, φιλαχθῆτε· εἶναι ἐντόπιοι, καὶ ὡς ἤκουσα εἶναι ἀνθρώποι κακοί.

Β'.

Τοῦ ἄντρου ἡ εἴσοδος ἦτο πρὸς τὴν θάλασσαν· κισσὸς δὲ καταπράσινος τὸ κατεκάλυπτεν. Ἡ ἄμμος ἦτο ψιλή, καὶ περὶ τράπεζαν στρογγύλην ἐκάθηντο κομποὶ ἱππόται ἐκ τῆς πόλεως Ἐρῆς τρώγοντες καὶ πίνοντες. Ἡ γλυκεῖα δρότος τοῦ μέρους ἐκεῖνου, ἡ θεὰ τῆς θαλάσσης ὠθαύσης μέχρι τῶν ποδῶν αὐτῶν τὰ κύματά της, ἡ ὥρα τοῦ χρόνου, ἡ παιδρότης τῶν συνδαιτυμόνων, ὅλα ταῦτα ἐπήξανον τὴν εὐθυμίαν των. Λησμονήσαντες τὰς πλειότερας μερίμνας των, ἐπροσπάθουν νὰ διώξωσι καὶ τὰς λοιπὰς τραγωδοῦντες. Ὁ Κ. Φαβρίκιος εἰτῆλθεν εὐπρεπῶς, ὅτω τοῦλάχιστον εἶναι δυνατόν νὰ πράξῃ τοῦτο ἄνθρωπος καταβεβρεγμένος ὑπὸ τοῦ ὕδατος, πλησιάζων ἀνθρώπους βεβρεγμένους ἀπὸ τὸν οἶνον. Τὸ ἦθος του ὅμως ἀνήγγελλε διάθεσιν πρὸς ἐριδα.

— Κύριοι, εἶπεν ἀποκαλύψας τὴν κεφαλὴν, συχωρήσατέ με νὰ σὰς προσκυνήσω. Εἶμαι ξένος· φθάσατε χθὲς τὸ ἔσπερας, δὲν ἔλαθα καλὴν ὑποδεξίωσιν εἰς τὸν τόπον σας. Ἐξέρχομαι ἀπὸ τὴν θάλασσαν ὅπου παρ' ὀλίγον νὰ μείνω· καὶ πολὺ ὑποπτεύομαι ὅτι ἡ χαρὰ καὶ τὰ τραγούδιά σας σκοπὸν ἔχουν τὸ ἀτυχὲς συμβεβηκὸς μου· διότι πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴν ἴδετε ἀπ' ἐδῶ ἐμὲ καὶ τοὺς συντρόφους μου κολυμβῶντας μίαν ὥραν. . .

Ὁ Φαβρίκιος ὠμίλησε γαλλιστί· τὸν ἐνόησαν δὲ ὅλοι οἱ συνδαιτυμόνες, διότι τὴν Γαλλικὴν μανθάνουσιν ὅλοι οἱ ἐλευθερίως ἀνατρεφόμενοι κάτοικοι τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν. Τότε ὁ νέος ὅστις ἐφαίνετο προεδρεύων τὴν τράπεζαν ἐγερθεὶς εἶπε·

— Κύριε, βεβαιωθῆτε ὅτι ἂν σὰς παρετηροῦμεν εἰς τὴν θάλασσαν, θὰ ἐτρέχαμεν ὅλοι εἰς βοήθειάν σας. Δότε μας λοιπὸν τὴν ἀδειαν νὰ σὰς ἀποζημιώσωμεν διὰ τὴν ἀφιλοξενίαν τῆς θαλάσσης μας, προσφέροντες εἰς ὑμᾶς πρῶτον μὲν ἄλλα ἐνδύματα, καὶ δευτέρον τὴν τράπεζάν μας. Ἐὰν ἀποποιηθῆτε, ἡ ἄρνησίς σας θὰ μᾶς δικαιοῦσιν νὰ ἐκλάβωμεν προσβλητικὰ ὅσα μᾶς εἶπετε πρὸ ὀλίγου.

— Δὲν ἠμπορῶ ν' ἀποποιηθῶ, ἀπεκρίθη ὁ Φαβρίκιος μετὰ βραχὺν δισταγμὸν, προσφορὰν γενομένην μὲ τόσην εὐγένειαν, καὶ, ὡς ὑποθέτω, μὲ τόσῳ καλῆν καρδίαν.

Οἱ ὑπὲρ τούτου ἐσκεψαν τότε νὰ ἀλλάξωσι τὰ ἐνδύματα τοῦ Φαβρίκιου· μετὰ δὲ ταῦτα οἱ ὀμοτράπεζοι ἠτοίμασαν παρὰ τὸν πρόεδρόν των θέσιν ὅπου καθήτας ὁ ξένος ἐμιμήθη τοὺς τρώγοντας.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ εὐμενὴς φιλοφροσύνη τῶν ἠ Κ. Ἀδριάνᾳ ἦτο νέα χήρα ἐλθοῦσα ἐκ Γαλλίας Ἀανῶν ἐμετρίασε τὴν δυσδεαθεσίαν τοῦ φαβρίκιου. Ἄλλως τε ἦτο νέος εὐφυής, ἐμπειρὸς τοῦ κόσμου, καὶ δὲν ἠγνόει ὅτι ἔπρεπε νὰ δέχεται εὐπροσηγόριας τὰς εὐγενεῖς προσφορὰς. Πλὴν τούτου διὰ τί ν' ἀπαιτῆ νὰ μὴ εὐθυμῶσιν ἄλλοι διότι αὐτὸς ἔπεπεν εἰς τὴν θάλασσαν; Ἐκάθησε λοιπὸν εἰς τὴν τραπέζαν φέρων τὰ ξένα ἐνδύματα. Καί τοι πίνων διετήρει ὁμῶς πάντοτε ὀλίγην ψυχρότητα, ἀπεκρίνετο ἐν βραχυλογίᾳ εἰς τὰς ἐρωτήσεις, καὶ δὲν κατεδέχτο νὰ μεθέξῃ τῆς συνομιλίας, ἂν καὶ οἱ συνδιαιτημόνες, χάριν τοῦ ξένου, ὠμίλου γαλλιστί. Ἄλλ' ἂν δὲν ὠμίλει, ἤκουεν ὁμῶς, ποτὲ μὲν ἀναστέλλων τὰς ὀφρὺς ποτὲ δὲ ἀναλαμβάνων τὸ ἄχαρι ἦθος τὸ ὁποῖον εἶχεν ὅταν εἰσῆλθε τὸ πρῶτον εἰς τὸ σπῆλαιον. Ἦρχισαν δὲ νὰ ὁμιλῶσι διὰ κυρίας, ὡς σύνηδες τοῦτο μεταξὺ νέων εὐθυμούντων. Ἀλλὰ, πρᾶγμα περίεργον τιμῶν τῶν ὄντι τοὺς νέους τῆς Δανίας, αἱ περὶ τοῦ ὠραίου φύλου εὐμενεῖς κρίσεις ἦσαν ἴσαι σχεδὸν πρὸς τὰς δυσμενεῖς. Νέος τις ἱππότης τὸν ὁπλοῖον ὁ εἶνος εἶχε φέρει εἰς κατάνυξιν, ἐξύμνει τὴν γλυκύτητα, τὴν σταθερότητα, τὴν ἀγάπην, τὴν σεμνότητα, τὴν καλωσύνην, τὴν ἀφοσίωσιν, τὴν εὐλιχρίνειαν, τὴν εὐγένειαν, τὴν ἀθωότητα τῆς ἐρωμένης του, χωρὶς, ἔλεγε, νὰ προσθήσῃ καὶ τὰς ἄλλας μικροτέρας αὐτῆς ἀρετὰς. Ἄλλος τις ἐβεβαίουν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ Σολομὼν δὲν θὰ κατηγορεῖ, ὅπως ἔπραξε, τὰς γυναῖκας, ἂν ἀντὶ τῆς βασιλείσσης Σαβᾶς, ἐδέχτο εἰς τὴν αὐλήν του πρεσβεΐαν ἐκ τῶν αἰχῶν τῆς Δανίας, ὄλων ὠραίων καὶ ἐναρέτων. Ἐν ᾧ λόγῳ, ἤκουες ἐκεῖ ἀληθῆ συμφωνίαν ἐπαίνων καὶ ἐγκωμίων. Ὁ δὲ Φαβρίκιος, ἐνῶ οἱ ὁμοτράπεζοί του μειδιδῶντες ἀνευφήμουν τὰ λεγόμενα, ἐκινεῖτο ἐπὶ τοῦ θρανίου του τοσοῦτω δυσφορῶν ὥστε τὸν παρετήρησαν.

Μετὰ πολλὰς τοιαύτας ἱστορίας, ἠκούθη καὶ τὸ ὄνομα τῆς Κ. Ἀδριάνας· τότε γενικῆ φαιδρότης διεχύθη εἰς τὰ πρόσωπα ὄλων τῶν συμποτῶν· πέντε δὲ ἡ εἰς ἐξεργῆσαν συγγρόνως τὸ ἐγκώμιον αὐτῆς, ἦτις, κατὰ τὰ λεγόμενα, ἦτο ὄν ἐντελής· ἀλλ' ὁ προεξάρχων τῶν ἄλλων κατὰ τὴν ὑμνολογίαν ἦτο Ὁδοσκάρης τις, ποιητῆς ἐξ ἐπαγγέλματος, γνωστότατος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Δανίαν. Ὁ κύριος οὗτος, τοῦ ὁποῖου τὸ ἦθος δὲν ἦτο εὐγενές ὅσον καὶ ἡ κοίτησίς του, εἶχε κόμπην πυκνοτάτην καὶ κατακοκκίνην, τὰ δὲ μῆλα τῶν παρειῶν του ἐξέχοντα εἰς ἄκρον — σημεῖον ἴδιον εἰς τὰς θηριώδεις ψυχὰς — ἦταν εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὴν γλυκεῖαν ἐκφρασίαν τῶν γαλανῶν καὶ μικρῶν ὀφθαλμῶν του. Καὶ φωνὴν μὲν εἶχε βραγχώδη· ἀλλ' ἐπροσπάθει νὰ γλυκαίνῃ τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ, μεταχειριζόμενος ὑποκοριστικὰ καὶ ἄλλας φράσεις εὐχαριστοῦς. Ὁ ποιητῆς λοιπὸν αὐτὸς ἐξεθείαζε τότε τὰς ἀρετὰς καὶ τὸ κάλλος τῆς Κ. Ἀδριάνας μετὰ τοσαύτης ζέσεως, ὥστε θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἀπέλυε τῆς συγκαταβατικῆς φιλίας αὐτῆς. Βεβιστόρει δὲ λεπτομερῶς ὅλα τὰ κατ' αὐτὴν, διὰ νὰ μάθῃ βεβαίως καὶ ὁ ξένος Φαβρίκιος τὰ περὶ τοῦ ὀγδόου τούτου θαύματος τοῦ κόσμου. Ἐλεγε λοιπὸν ὅτι

ἠ Κ. Ἀδριάνᾳ ἦτο νέα χήρα ἐλθοῦσα ἐκ Γαλλίας εἰς Δανίαν διὰ νὰ λάβῃ σημαντικὴν τινα κληρονομίαν· ὁλόκληρος δὲ ἡ πόλις κατεγοητεύθη ἀμέσως ἀπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὰς χάριτάς της· διότι ἦτο ζωηρὰ, φρόνιμος, ἀθῶα καὶ φιλοσιώμων, εὐπροσηγορος καὶ σεμνή, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἐθαύμαζον καὶ τὴν ἠγάπων· ἦτο ἡ στολή τῆς ὠραιότερας συνοδίας, ἡ ψυχὴ τῶν εὐγενεστέρων ἡδονῶν, ἡ θεὰ τοῦ δανικοῦ συρμού. Ὁ ὕμνος αὐτῆς τοῦ ποιητοῦ διήρχετο ἡμίσειαν ὥραν, ἂν καὶ ὁ Φαβρίκιος εἶδε σημεῖα ἀνυπομονητίας. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ Ὁδοσκάρου ἐξήπτετο ἀδιακόπως· καὶ ἔφρου ἐξεκένωσεν ὄλον του τὸ ἐγκώμιον ἀνυψώσας τὸ ποτήριόν του μέχρι τῆς κεφαλῆς του ἀνέκραξε·

— Κύριοι, προπίνω ὑπὲρ ὄλων ἐν γένει τῶν κυριῶν καὶ ἰδίως ὑπὲρ τῆς κυρίας Ἀδριάνης.

Καὶ ἀμέσως ὄλων τὰ ποτήρια ἀνυψώθησαν καὶ συνεχρούστησαν· μόνον δὲ τοῦ Φαβρίκιου τὸ ποτήριον ἔμενε εἰς τὴν θέσιν του. Οἱ δὲ συγκόται ἐξηκολούθουν κρατοῦντες αὐτὰ, ἕως ὅτου μεθέξῃ καὶ ὁ ξένος τῆς προπόσεως ταύτης. Ἄλλ' οὗτος σηκωθείς εἶπε μετὰ ψυχρότητος·

— Κύριοι, ὀφείλω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω διὰ τὴν φιλόξενον ὑποδοχὴν σας· ἀλλὰ συγχωρήσατέ με νὰ μὴ προπίνω μετ' ὑμῶν. Ἄν καὶ δὲν ἀγνοῶ ὁποῖον τὸ χρέος τὸ ὁποῖον μ' ἐπιβάλλει ἡ εὐγένεια, δὲν ἐπιθυμῶ ὁμῶς νὰ πράττω τίποτε ἐναντίον τῶν αἰσθημάτων μου.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκάθητο ὄλων σιωπόντων. Μόνος ὁ ποιητῆς, καθὼ ἐνθερμος ὑπέρμαχος τῶν κυριῶν, ἀπεκρίθη·

— Καὶ πῶς, κύριε ξένε, δὲν τρέφετε διὰ τὸ κάλλος τὰ γλυκύτατα ἐκεῖνα αἰσθημάτων τὰ ὁποῖα προξενοῦν πλῆμους εἰς ὕλας τὰς καρδίκας, καταγοητεύουν ὄλας τὰς ψυχὰς καὶ . . .

Ἐνταῦθα ὁ Φαβρίκιος ὑπολαβὼν εἶπε·

— Κύριοι, ἠκούσατε πολλὰς εὐμενεῖς ἱστορίας περὶ τῶν γυναικῶν· δὲν εἶμαι τὴν βάρβαρος ὥστε νὰ τὰς ἀναιρέσω, ἂν καὶ αἱ ἰδέαι μου δὲν συμφωνοῦν κατὰ πάντα μετὰ τὰς ἐδικὰς σας. Ἀλλὰ θὰ σᾶς παρακαλέσω καὶ ἐγὼ ν' ἀκούσετε μίαν ἄλλην γυναικεῖαν ἱστορίαν, ἡ ὁποία δὲν συμφωνεῖ μ' ἐκεῖνας τὰς ὁποίας ἐδιηγῆθητε. Ἐ! παλληκάρι μου, εἶπε εἰς τὸν Ἰωσήφ Μύρωναν νὰ ἔλθῃ μέσα, εἰς τὴν ἐξήρανθησαν ἀρκετὰ τὰ φορέματά του ὥστε νὰ παρουσιασθῇ ὁπως οὖν εὐπρεπῶς.

Γ'.

Ὁ Μύρων εἰσῆλθε τὸ ἦθος ἔχων μελαγχολικόν.

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Φαβρίκιος, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτον πολίτης τῆς Μαντούης εἰς Λομβαρδίαν· σήμερον δὲ μένει πλησὸν μου ἐξ αἰτίας τῶν δυστυχιῶν του, τὰς ὁποίας μὲ διηγεῖται συχνά. Ἐπανδρεύθη τετράκις. Ἐν εἶναι μετὰ τὴν ἀδειάν σας, ἂς σᾶς διηγηθῇ μόνον τὰ τοῦ πρώτου γάμου του.

Καὶ ὁ Μύρων καθήσας ἐτι μελαγχολικώτερος διηγήθη ταῦτα·

— Κύριοι, ὅταν ἔφθασα εἰς ἡλικίαν καὶ ἔπρεπε ν' ἀποκατασταθῶ, ἔγεινα ἀργυραμοιβός· ἀλλὰ διὰ νὰ γίνω καὶ εὐτυχής, ἠθέλησα νὰ ὑπανδρευθῶ. Ὑπῆρξε τότε εἰς τὴν Μάντουαν μεταξύ πολλῶν νεανίδων ἐτοιμῶν εἰς γάμον, ὄρφανή τις ἀπὸ Μεδιόλανα, τὴν ὁποίαν ὁ κηδεμὼν αὐτῆς εἶχεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὠνομάζετο δὲ Νινέττα. Τὸ ἦθος τῆς ἦτον γλυκύτερον, καὶ ἡ ἀθωότης τῆς σπανιωτάτη. Ἐγαμήλωνε πάντοτε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐλοκκίνιζεν ὡς παιδίον. Ἐθεώρησα λοιπὸν εὐτυχέστατον τὸν ἐκυτόν μου ἐὰν κατώρθωνα νὰ λάβω σύζυγον γυναῖκα τόσο φρόνιμον καὶ τόσο καλὴν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ μὲν κηδεμὼν συγκατένευσεν, ἡ δὲ νέα δὲν μὲ ἀπεποιήθη, ὁ γάμος ἐτελέσθη.

Ἐνὰ περίπου μῆνα μετὰ τὸν γάμον, ἀπέθανεν ὁ κηδεμὼν τῆς γυναίκός μου, ἀφείκει εἰς αὐτὴν ἰκανὸν ποτὸν χρηματικόν, τὸ ὁποῖον μετεχειρίσθη εἰς τὸ ἐμπόριόν μου. Ἡ Νινέττα ἔλλαβε πολὺ τὸν ἀξιολόγον κηδεμόνα τῆς, ὥστε ἐλυπούμην μὲν βλέπων αὐτὴν μέσα εἰς τὰ δάκρυα, ἔχαίρον ὁμῶς διότι ἔτυχα γυναῖκα ἀφιερωμένην εἰς τοὺς συγγενεῖς τῆς. Ἐνῶ μίαν ἡμέραν ἐπροσπάθουν νὰ τὴν παρηγορήσω,

— Κλαίω, μὲ εἶπεν, ἀγαπητέ μου Μύρων, διὰ δύο πράγματα· πρῶτον διότι ἔχασα τὸν δεύτερον πατέρα μου, καὶ δεύτερον διότι δὲν ὑπῆρξα ὅσον ἐχρῶστούν εὐλιρινῆς πρὸς σέ.

— Τί τρέχει, Νινέττα; ἠρώτησα ἔντρομος.

— Ναί, φίλε μου, σὲ ἀπάτησα, διότι σ' ἐκρυψα κάτι τι. Ἀλλὰ τέλος πάντων τὸ μυστικόν αὐτὸ μὲ καταβλίθει, καὶ θέλω νὰ σέ τὸ φανερώσω. Μάθε λοιπὸν ὅτι ἀπὸ ὄλην μου τὴν οἰκογένειαν μὲ μένει ἕνας ἀδελφός . . .

— Ἀδελφός! καὶ τί σ' ἐμπόδιζε, Νινέττα, νὰ μὲ τὸ εἴπῃς;

— Ν. εἰ, φίλε μου, ἔσφαλα, καὶ πολὺ· ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων διὰ μόνην τὴν ἀγάπην σου· διότι ὁ ἀδελφός μου ἦτον εἰς ἄκρον παραλυμένος, καὶ εἶχε κακὸν ὄνομα εἰς Μεδιόλανα. Πρὸ τριῶν ἐτῶν ἐμάθαμεν ὅτι ἀπέθανεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν· ἀλλὰ τὴν παραμονὴν τοῦ γάμου μου ἔμαθα ὅτι ζῆ ἀκόμη. Δὲν ἐτόλμησα νὰ τὸ εἰπῶ εἰς τὴν κηδεμόνα μου, διότι ἀπεσφάρατο πάντοτε τὸν ἀδελφόν μου· ὅσον δὲ διὰ σέ, ἀγαπητέ μου Μύρων, ἐροδοῦμην μήπως σὲ παραστήτουν τὸν Λεονάρδον (ταυτοῦτο τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ μου), εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ θελήσης πλέον τὴν ἀδελφήν του . . . καὶ ἐννοεῖς ὅτι ὅ ἀπέθνηκτα ἀπὸ τὴν λύπην.

Ἐλεγε δὲ ταῦτα ἡ Νινέττα καθηλένη εἰς τὰ γόνατά μου, καὶ χιδεύουσα τὴν κεφαλὴν μου.

— Μὲ συγχωρεῖς, λοιπὸν, Μύρων; ἐξηκολούησεν. Γνωρίζω τὸ σφάλμα μου, ἀλλὰ τώρα γνωρίζεις καὶ σὺ τὴν αἰτίαν. Ἦλθον τούτου ὁ Θεὸς ὅλα τὰ διώρθωσεν. Δὲν ἠξέυρω ποῖος ἅγιος ἐφώτισε τὸν ἀδελφόν μου καὶ ἠλλάξεν ὅλως διόλου. Ἀργὰ τὸν ἦλθεν ἡ φρόνησις, ἀλλὰ τέλος πάντων τὸν ἦλθε καὶ ἀντὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς παραλυσίας του, ἤρχισε νὰ σκουδαῖζῃ ἡμέραν καὶ νύκτα. Ἴδου ἀνάγνωσε τὴν τελευταίαν τοῦ ἐπιστολῆν· ἰδὲ τί μὲ γράφει, ἔγει-

νεν ἰατρός, καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὴν πατρίδα ὅχι πλέον διὰ νὰ λυπήσῃ τοὺς οἰκείους τοῦ ὥστε νὰ ἐντραπῶσιν ἐξ αἰτίας του, ἀλλὰ διὰ νὰ τοὺς τιμήτῃ μετερχόμενος ἐπάγγελμα εὐνόληπτον. Καὶ ἐπειδὴ ἠξέυρει ὅτι τὰ προηγουμένα του δὲν ἐλητημονήθησαν εἰς τὰ Μεδιόλανα, ἐπιθυμεῖ νὰ ἔλθῃ νὰ ζήτημαζήμας. ἠξέυρει δὲ ὅτι μὲ ἀγαπᾷ εἰς ἄκρον, καὶ ὅτι τώρα ἀγαπᾷ καὶ σέ, διότι τὸν ἔγραψα ὅτι μὲ κατέστητες εὐτυχῆ.

Ὅλ' αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα μὲ τὰ εἶπεν ἡ Νινέττα μὲ ἄκραν εὐστροφίαν γλώσσης χωρὶς νὰ ἐκάρῃ τὴν ἀναπνοὴν τῆς. Καὶ ἀροῦ ἐτελείωσα ἐφίλησε καὶ τὰς δύο μου παρειάς, καὶ ἔπειτα μὲ ἠτένισε μὲ τρόπον ἰκατευτικόν. Ἐπρεπε βεβαίως ν' ἀπορήτω διὰ τὴν αἰφνιδίαν αὐτὴν ἀνάστασιν τοῦ Λεονάρδου, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν μου εἶχα μινην τὴν Νινέτταν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνέδωκα εἰς τὴν παράκλησιν τῶν ὀφθαλμῶν τῆς.

— Ἔστω, τρελοῦλά μου, ἀπεκρίθη μειδιῶν· γράψε εἰς τὸν τρομερὸν αὐτὸν ἀδελφόν σου νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πόλιν μας. Ἄς λητημονήσωμεν τὸ παρεθόν του· ἂν ἔγινε καλὸς ἰατρός καὶ τίμιος ἄνθρωπος, θὰ κάμω δι' αὐτὸν τὰ ἀδύνατα δυνατά, θὰ τρέξω . . .

Ἡ σύζυγός μου δὲν μ' ἀφῆκε κἂν νὰ τελειώσω ἀλλ' ἐναγκαλισθεῖσα με καὶ δεύτερον, ἔτρεξε νὰ γράψῃ εἰς τὸν ἀδελφόν τῆς νὰ ἔλθῃ, δὲν ἠξέυρω ἀπὸ ποῖαν πόλιν τῆς Ἰσπανίας.

Εἶδα μετὰ ταῦτα ὅτι ἔσπευσα παραπολὺ νὰ δώσω τὴν συγκατάθεσίν μου. Διωρθώθη τιρόντι ὁ παραλυμένος αὐτὸς ἀδελφός τῆς Νινέττας; ἀλλ' ἡ σκέψις αὐτὴ μὲ ἦλθεν ἀργά, διότι ὁ Λεονάρδος ἦτο καθ' ὁδὸν, καὶ τὸν ἐπεριμένεμεν ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν.

Ὁμολογῶ ὁμῶς ὅτι πρὸς εὐγνωμοσύνην ἡ Νινέττα, μὲ ἔκαμνε μυρίας περιποιήσεις. Ποτὲ σύζυγος δὲν ὑπῆρξε φιλοφρονεστέρα καὶ χαριεσττέρα πρὸς τὸν ἄνδρα τῆς. Ἰδίως δὲ ἐφρόντιζεν εἰς ἄκρον περὶ τῆς ὑγείας μου· πρῶτ' καὶ θράδῳ μὲ ἠρώτα πῶς ἤμην, μὴ παρήγγελλε χιλίας προφυλάξεις, καὶ ὅταν τὴν ἔλεγα ὅτι δὲν ἔχω ἀνάγκην, τὴν ἔδλεπα σείουσαν τὴν κεφαλὴν μὲ λύπην, ὡς ἂν ἐδίσταζε περὶ τούτου.

Ἐπὶ τέλους ἔφθασεν ὁ ἀδελφός. Ἦτο μακρὺς καὶ λιγνός· εἶχε τὸν μύστακα στριμμένον, ἐφόρει τὸν πῖλον στραβά, καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἐφαίνετο μάλλον μαχαιροδόγαλτης ἢ ἰατρός. εἶπα ὁμῶς κατ' ἑμαυτὸν ὅτι τὸ ἐξωτερικόν του αὐτὸ θὰ ἦτο λειψανὸν τῶν πρώτων ἐξῶν του. Ἀλλὰ πρὸ πάντων δὲν μὲ ἤρρεσεν ἄλλος τις, ἀπαίσιαν ἔχων τὴν ὄψιν, τὸν ὁποῖον ἔφερε μαζὶ του ὡς ὑπηρετήν. Ὁ ἀδελφός τῆς Νινέττας ἐράνη φιλοφρονέστατος πρὸς ἐμέ· ἄμα ἐλθὼν μετὰ ταῦτα δὲ ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ περὶ ἰατρικῆς μετὸς τὴν σοφίαν ὥστε δὲν ἀμφιβάλλα πλέον ὅτι τῶν ὄντι εἶναι ἄλλος Ἴπποκράτης. Ἐφαίνετο μάλιστα ὅτι ἦτο μανιώδης διὰ τὴν ἐπιστήμην του, διότι καθε στιγμὴν ἐψηλάφιζε τὸν σφυγμὸν μου λέγων ὅτι ἦμην ὁ πρῶτός του πελάτης, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ὑγείας μου. Καὶ κατ' ἀρχάς μὲν τὰ πάντα προέβαιναν κατὰ ῥοθὸν· μ' ἔλεγε μόνον ὅτι ἡ καρὰς μου δὲν ἦτο πολλὰ ὑγιής· μετὰ τινὰ

χειρὸν ὁμῶς ἤρχισε νὰ σείη, ὡς καὶ ἡ ἀδελφή του, τὴν κεφαλὴν, καὶ παρετήρητα ὅτι μὲ εἶδαν τροφὴν ἐλαφρὰν καὶ ἀνοστον.

— Τί τρέχει; εἶπα μίαν τῶν ἡμερῶν εἰς τὸν γυναικαδέλφον μου· νομίζεις ὅτι θὰ μὲ καταπέιπης ὅτι εἶμαι ἀσθενής, ἐνῶ αἰθάνομαι τὸν ἑαυτὸν μου κάλλιστα;

— Φιλτατέ μου Μύρων, μὲ ἀπεκρίθη, κύτταξε εἰς τοῦτον τὸν καθρέπτην.

— Ἔ! καὶ δὲν εὐρίσκεις ὅτι ἔχω καλὴν ὄψιν;

— Ὑπὲρ τὸ δέον καλὴν τὸ σῆμα ἀναδραίνει εἰς τὴν κεφαλὴν σου, καὶ προφυλάττει.

*Ἦμην ἔτοιμος νὰ ἐκφράσω τὴν δυσκρέθειάν μου διὰ τὰ λεγόμενα ὅταν ἡ Νινέττα ὑπολαδοῦσα μὲ εἶπε·

— Φιλτατέ μου Ἰωσήφ, μὴ φοβῆσαι· εἴμεθα πρόθυμοι νὰ σὲ περιποιηθῶμεν.

Μὲ εἶπε δὲ τοῦτο μὲ τὴν χάριν καὶ μὲ βλέμματα τόσον γλυκὰ, ὥστε ἀντὶ ἀλλῆς ἀπαντήσεως τὴν ἐφίλησα. Τὴν ἐπιοῦσαν ἔτυχε, δὲν ἤξεύρω πῶς, νὰ βῆξω ἅπαξ ἢ δις. Εὐθύς ἐώρασαν μολόχας ἀνθῆ, καὶ ὁ Λεονάρδος, μὲ ἦθος βαρὺ, ἦλθε κρατῶν τὸ νυστέρι του. *Ἐτελείωσαν, εἶπε τὰ ψεύματα· ἐφθάσε καιρὸς τῶν ἰατρικῶν.

— Εἶσαι τρελός; τὸν εἶπα ἐξῶ φρενῶν.

*Ἄλλ' ἰδοὺ ἡ Νινέττα ἀρχίζει νὰ κλαίῃ καὶ νὰ μὲ παρακαλῇ ὥστε ἤπλωσα τὴν χεῖρά μου, καὶ ἔτρεξεν ἄφθονον εἰς τὴν λεκάνην τὸ αἷμά μου.

*Ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἤρχισα νὰ ἀμφισβάλω καὶ ἐγὼ περὶ τῆς ὑγείας μου· οἱ γείτονές μου, εἰς τὸς ὁποίους ἡ σύζυγός μου ὁμῖλει περὶ τῆς ἀσθενείας μου, ἤρχοντο συχνὰ πυκνὰ νὰ ἐρωτοῦν περὶ τῆς ὑγείας μου· ἡ δὲ Νινέττα καὶ ὁ ἀδελφός της ἠγρύπνουσαν ἀλλεπαλλήλως τὴν νύκτα διὰ νὰ μὲ φυλάττουσαν. Μ' εἶδον χιλίων εἰδῶν ποτὰ δροιστικὰ καὶ καταπραυντικὰ, τὰ ὁποῖα ἐδιαζόμην νὰ πίνω, ἐπειδὴ μὲ τὰ ἐπρόσφερον ἡ Νινέττα μόνη μὲ τὰ ὠραῖά της χερᾶκια καὶ μὲ βλέμματα ἰκετευτικά. Τὰ αἵματα, τὰ λουτρά, οἱ σιναπισμοὶ ἦσαν ἀδιάκοποι, καὶ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν δὲν μ' ἄφιναν νὰ φάγω τὸ παραμικρόν. Κατήντησα λοιπὸν ἀληθῶς ἀρρώστος.

Μίαν νύκτα, ἐνῶ ἐκοιμώμην, ἠσθάνθην πόνους φρικτοὺς εἰς τὸν στόμαχον, διότι ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν εἶχα πῖει ὀλίγον μόνον ζωμόν. Ἐκραζα εὐθύς τὸν Λεονάρδον καὶ τὴν Νινέτταν, ἀλλὰ παρὰ τὸ σὺνηθεῖς δὲν μὲ ἀπεκρίθησαν. Κατέστη λοιπὸν ἀπὸ τὴν κλίνην, καὶ χωρὶς θόρυβον διευθύνθη εἰς τὸ ἐστιατώριον ἀπόφασιν ἔχων νὰ φάγω ἕωσού χορτάσω, καὶ ἄς ἀπέθνησκα. Ἐπειδὴ δὲ ἐσυρόμην μάλλον ἢ ἐπεριπάτου, ἤκουσα ὁμιλίαν καὶ γέλωτας. Ἦλθα λοιπὸν σιγὰ σιγὰ εἰς τὴν θύραν καὶ εἶδα διὰ τῆς τρύπας τῆς κλειδαρίας. Καὶ εἶδα τὴν τράπεζαν ἐκεκασμένην ἀπὸ ὠραῖα φαγητὰ, καὶ τὸν καλὸν σασ τὸν Λεονάρδον καθήμενον ἀντικρὺ ἀντικρὺ μὲ τὸν λεγόμενον ὑπηρέτην του, καὶ κοκκαλιζόντα καὶ κραυγάζοντα. Ἡ δὲ κυρία Νινέττα, σπηρεζομένη εἰς τὸν ὄμιλον ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ὠνόμαζεν ἀδελφόν της,

ἐφόρει στραθὰ τὸν πῖλόν του, καὶ ἔτρωγεν ἀπὸ τὸ πινακίον του, καὶ ἔπινε μὲ τὸ ποτήριόν του. « Τέλος πάντων, ἔλεγεν ὁ Λεονάρδος, τὸν κατερέραμεν τὸν κύρ Μύρωνά σου! αὐριον θὰ φέρω καὶ ἄλλον ἰατρὸν· καὶ ἔσο ἡσυχος, γρήγορα θὰ τὸν κάμωμεν νὰ ταξιδεύσῃ. Καὶ τότε τὰ φλωρία ὅλα εἰν' ἐδικὰ μας. Ἦρέπει τέλος πάντων νὰ τελειώσῃ αὕτη ἡ κωμῶδια. Ἄρκετόν καιρὸν ἐπέρασα ὡς ἀδελφός σου, ὡς ἰατρός καὶ ὡς φαρμακοποιός.

*Ἄλλ' ἐγὼ, ἐξῶ φρενῶν, ἠνοιξα τὴν θύραν, καὶ ἤρχισα νὰ ὑβρίζω· οἱ δύο ὁμῶς συμπόται, ἔπεσαν κατ' ἐπάνω μου καὶ τῇ βοήθειᾳ τῆς Νινέττας μ' ἔφεραν εἰς τὴν κλίνην μου καὶ μὲ ἔδεσαν. Οἱ γείτονες, ἀκούσαντες τὰς φωνάς μου, ἔτρεξαν καὶ ἐκρούσαν τὴν θύραν ἀλλ' ἡ Νινέττα τοὺς εἶπεν ὅτι ὑπέπεσα εἰς παρακορσύην, ὥστε ἐπέστρεψαν νὰ κοιμηθῶσιν ἡλεεινολογοῦντές με.

Φαίνεται ὅτι καὶ ἡ Νινέττα καὶ οἱ σύντροφοί της ἐφοδῆθησαν· διότι μετὰ μικρὰν σύσκεψιν ἐσῴωσαν τὰ φῶτα, κατέστησαν εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου, ὅπου ἐπῆραν ὅλα μου τὰ μετρητὰ, καὶ ἀνεχώρησαν κλειδῶσαντες τὰς θύρας.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἦλθεν ὁ ἀστυνόμος καὶ μὲ ἐλευθέρωσεν· ἀλλ' οἱ κακοῦργοι ἐπρόφθασαν καὶ ἐξῆλθαν ἀπὸ τὴν ἐπικράτειαν. »

Μετὰ τὴν διήγησιν ταύτην ὁ Ἰωσήφ Μύρων, ἦθος ἔχων ἀνθρώπου θέλοντος νὰ κλαύσῃ ἐσηκώθη, καὶ χαιρετίσας εὐγενῶς τοὺς συνδαιτυμόνας ἀνεχώρησεν.

*Ὁ δὲ Φαβρίκιος ὑπομειδιῶν, περιέφερε τὸ βλέμμα χλευαστικῶς ἐπὶ τοὺς συντρόφους του ὀτίνες ἐσιώπων. Ἄλλ' ὁ Ὀδοάκης ἐφαίετο πνέων θυμόν· ἐβλεπεσ ὅτι ἐκλησίαζεν ἡ στιγμή καθ' ἣν ὁ ποιητῆς δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ χαλιναγωγῆσῃ τὴν ἀγανάκτησίν του· εὐτυχῶς ὁμῶς ὁ πρόεδρος τῆς τραπέζης ἐσηκώη. Ὁ δὲ Φαβρίκιος ἐκφράσας ἐκ νέου τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τοὺς φιλοξενήσαντας αὐτὸν ἐξῆλθε τοῦ σπηλαίου.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΑΠΟΙΚΙΑΙ

ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΩΝ

Ἐν Ἰταλίᾳ.

— 0 —

Πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ μετ' αὐτήν, πλεῖστοι οἰκογένειαι Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν ἐξ Ἠπείρου, Κορώνης, Μεθώνης, Λακωνίας καὶ ἐξ ἄλλων ἐπαρχιῶν μετηνάστευσαν, ἕνεκα τῶν Ὀθωμανικῶν ἐπιδρομῶν, εἰς Σικελίαν, Καλαυρίαν καὶ Κορσίδα, διασώσαντες τὴν πάτριον αὐτῶν ὕλησκειαν καὶ γλῶσσαν.

Ἐν Νεαπόλει ἰδίως οἱ μετανάστασι οὗτοι ἔτυ-